

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.277/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a felperesi képviselő (Cím11; ügyintéző: dr. Borfői Botond Márton ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (Cím2.) **felperesnek**, a képviselő1 (képviseelő1 címe.; ügyintéző: dr. Orosz János ügyvéd) által képviselt **alperes1** (Cím1.) **I. rendű, Alperes2** (Cím3) **II. rendű** és **alperes3** (Cím4.) **III. rendű alperesek** ellen, munkaviszony iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 5.M.71.390/2020/61. számú ítélete ellen, a felperes 64. sorszámu, az alperesek 62. sorszámu fellebbezése folytán meghozta a következö

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű, II. rendű, III. rendű alpereseknek személyenként 580.000 (ötszáznyolcvanezer) forint + Áfa elsőfokú, 95.250 (kilencvenötezer-kétszázötven) forint + Áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a nemzeti adó- és vámhivatal illetékbevételi számlájára - 242.240 (kétszáznegyvenkétezer-kétszáznegyven) forint eljárási illetéket, és 287.854 (kétszáznyolcvanhétezer-nyolcszázötvennégy) forint fellebbezési illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Kötelezi a felperest, hogy 3.255 (háromezer-kétszázötvenöt) forint tanudíjat az állam javára a törvényszék előirányzat-felhasználási keretszámlájára a gazdasági hivatal felhívásában megjelölt módon fizesse be.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes és a felperesi munkáltató között 2013. október 1. napján határozatlan időtartamú munkaviszony jött létre, teniszoktató munkakörre. Havi távolléti díjának összege 63.725 forint volt, míg a munkaideje heti 20 óra előre egyeztetett munkaidőben való foglalkoztatás szerint alakult. Az I. rendű alperes 2014. október 15. napján jelentkezett a 2014. november 9-10. között megrendezendő PTR junior versenytenisz programra. A felperesi munkáltató a képzés összegének 50 %-át, azaz 38.750 forintot átvállalt, azt az I. rendű alperes helyett megfizette. Erre vonatkozóan a felek 2014. október 15. napján tanulmányi szerződést kötöttek egymással, melyben megállapodtak, hogy az US PRT teniszoktatói képzettség megszerzéséért a munkavállaló tanulmányokat folytat, míg a munkáltató a tandíj 50 %-át megfizeti. A munkavállaló kötelezte magát arra, hogy a képzés megszerzése után legalább két éven keresztül a munkáltatónál dolgozik, munkaviszonyát felmondással nem szünteti meg.

[2] Az I. rendű alperes 2014. április hó 18. napján titoktartási nyilatkozatot írt alá a 2014. évi tavaszi szezonra vonatkozóan. A nyilatkozat szerint a Felperes1 által alkalmazott, az I. rendű alperes rendelkezésére bocsátott, teniszoktatással kapcsolatos szakmai anyag (2014. évi tavaszi edzésterv) az ún. know-how vonatkozásában kijelentette, hogy a rendelkezésére bocsátott szakmai anyagokat és üzleti információkat üzleti titokként bizalmasan kezeli és azokat megőrzi; a nyilatkozatban foglaltak megsértése esetén 250.000 forintnak megfelelő kötbér megfizetésére köteles az erre irányuló felhívás kézhezvételétől számított öt napon belül.

[3] Ugyanezen megszövegezéssel az I. rendű alperes további titoktartási nyilatkozatot írt alá a 2015-2016. évi téli, valamint a 2014. évi őszi és a 2015. évi téli szezonra vonatkozóan is.

[4] Az I. alperes 2016. július hó 21. napján a munkaviszonyát felmondással megszüntette. A felperesi törvényes képviselő a munkaviszonyok megszüntetését tudomásul vette, az I. alperes munkaviszonya 2016. augusztus 20. napján szűnt meg. Az I. rendű alperest a munkavégzési kötelezettség alól a felmondási idő teljes tartamára mentesítette.

[5] 2016. július 27. napján a munkáltató nyilatkozatot címzett az I. rendű alperesnek. Ennek tartalma szerint a felperesi munkáltató az I. rendű alperes munkaviszonyát felmondó nyilatkozatát tudomásul vette, megállapította, hogy a felmondási idő 30 nap, így a munkaviszony 2016. augusztus 20. napján szűnik meg. A felmondási idő teljes tartamára mentesítette az I. rendű alperest a munkavégzési kötelezettsége alól. Egyebekben utasította az I. rendű alperest arra, hogy a munkakörét, valamint a munkavégzése során birtokába került, a munkáltatót megillető eszközöket és iratokat három napon belül, átadás-átvételi jegyzőkönyv

ellenében ügyvezető ügyvezetőnek adja át a folyamatban lévő ügyek állására vonatkozó, részletes írásbeli tájékoztatással együtt. Felszólította továbbá az I. rendű alperest, hogy a 2014. október 15. napján kelt tanulmányi szerződés szerint nyújtott támogatás teljes összegét a kézhezvételtől számított három napon belül fizesse meg, továbbá felhívta a figyelmét a titoktartási nyilatkozatban rögzített kötelezettségek megtartására. E körben megjelölésre került a szakmai anyagok, üzleti információk bizalmas kezelése.

[6] 2016. július 27. napján a munkáltató az I. rendű alperesnek Facebook Messenger üzenetet küldött, amely tartalmát tekintve megismételte a felmondás tudomásulvételét, a felmondási időben való munkavégzési kötelezettség alól való mentesítést, valamint a munkaviszony megszűnésének dátumát.

[7] Az I. rendű alperes 2016. augusztus hó 5. napján kelt nyilatkozatában észrevételeket fogalmazott meg a felperesi munkáltatóra vonatkozóan. Hangsúlyozta, hogy a munkaszerződése nem tartalmaz olyan korlátozást, miszerint a teniszoktatói tevékenység további folytatására ne lenne jogosult. Hivatkozott továbbá a tanulmányi szerződés semmis voltára, valamint a felperesi foglalkoztatás szabálytalan jellegére.

[8] A felperesi munkáltató 2016. augusztus 5. napján kelt nyilatkozatában ismételten felszólította az I. rendű alperest a munkakör előírt rendben való átadására, a munkáltatóval való teljeskörű tételes elszámolásra, a tanulmányi szerződés szerint nyújtott támogatás visszafizetésére, valamint az üzleti információkkal kapcsolatos jogsértő magatartás abbahagyására, és a titoktartási nyilatkozatban vállalt kötelezettségek megszegése esetén kötbér megfizetésére. Tájékoztatta továbbá arról, hogy jogellenesen használja a munkáltató szakmai anyagait és üzleti információit.

Az I. rendű alperes 2016. augusztus 10. napján kelt válaszlevelében jogi képviselője útján rögzítette, hogy a munkakör átadási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a tanulmányi szerződés őt megillető példányai átadását éppen a felperes mulasztotta el, valamint visszautasította azon felperesi állítást, miszerint a munkáltató szakmai anyagait, üzleti információit jogellenesen használná és a titoktartási szerződést megszegte volna.

[9] **alperes II.. II. rendű alperes** 2015. szeptember 1. napján kötött határozatlan idejű munkaszerződést a felperessel teniszoktató munkakörre. A munkaviszony megszűnését megelőző időszakban heti 20 órás, előre egyeztetett munkaidőben került foglalkoztatásra, távolléti díjának havi összege 63.725 forint volt. A felperessel 2015. szeptember 23. napján tanulmányi szerződést kötött, melyben arra kötelezte magát, hogy a képzettség megszerzése után legalább két éven keresztül a munkáltatóval dolgozik, munkaviszonyát felmondással nem szünteti meg.

[10] A II. rendű alperes 2014. április 18. napján a 2014. évi tavaszi szezonra vonatkozóan az I. rendű alperessel azonos tartalmú titoktartási nyilatkozatot írt alá. A felek ezt követően azonos tartalommal titoktartási nyilatkozatot írtak alá 2014. augusztus 29. napján a 2014. évi őszi és a 2014-2015. évi téli szezon, valamint 2015. október 19. napján a 2015-2016. évi téli szezon időszakára vonatkozóan.

[11] A II. rendű alperes 2016. július 21. napján a munkaviszonyát felmondással megszüntette.

[12] A felperes 2016. július 27. napján megfogalmazott nyilatkozatában közölte a II. rendű alperessel, hogy a felmondását tudomásul veszi. E körben tájékoztatta, hogy a teljes felmondási idő ledolgozására köteles, a munkaviszonya a felmondási idő figyelembevételével 2016. augusztus 20. napján szűnik meg. Egyben utasította a II. rendű alperest, hogy a munkakörét, valamint a munkavégzése során birtokába került, a munkáltatót megillető eszközöket és iratokat az utolsó munkában töltött napon átadás-átvételi jegyzőkönyv ellenében adja át ügyvezető vezetőnek a folyamatban lévő ügyek állására vonatkozó részletes, írásbeli tájékoztatással együtt. Közölte továbbá, hogy a munkabére és egyéb járandóságai, valamint a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolások legkésőbb az utolsó munkában töltött naptól számított ötödik munkanapon kerülnek kifizetésre, átadásra. Felszólította a tanulmányi szerződés szerint nyújtott támogatás teljes összegének visszafizetésére a nyilatkozat kézhezvételétől számított három napon belül, valamint felhívta a figyelmét a titoktartási nyilatkozatban rögzített kötelezettség megtartására kiemelve a szakmai anyagok, üzleti információk bizalmas kezelését.

[13] A felperes 2016. augusztus 5. napján ismételt felszólítást küldött a II. rendű alperesnek a munkakör előírt rendben való átadására, a teljeskörű tételes elszámolásra, a tanulmányi szerződés szerint nyújtott 45.000 forint támogatás visszafizetésére, a felperes üzleti információval kapcsolatos jogsértő magatartás abbahagyására, valamint a titoktartási nyilatkozatban vállalt kötelezettség megszegése esetén járó 250.000 forint kötbér megfizetésére, a felszólítás kézhezvételétől számított három napon belül. Ugyanezen a napon felperes képviselője a tenispályáról a teniszoktatáshoz szükséges eszközöket elvitte. A II. rendű alperes utolsó munkanapja 2016. augusztus 5. napja volt (augusztus 1-5. közötti tenisztábort tartott a felperes).

[14] A II. rendű alperes 2016. augusztus 6. napján nyilatkozatot küldött a felperesnek, melyben megfogalmazta, hogy megalapozatlan azon állítás, miszerint a teniszoktatói tevékenységet a munkaviszony megszűnését követően nem folytathatja, hiszen a munkaszerződése ilyen korlátozásokat nem tartalmaz. Hivatkozott továbbá a tanulmányi szerződés semmisségére, valamint a munkáltatói foglalkoztatás szabálytalanságára. Kifogásolta a tenisztábor ideje alatt végzett munkáért járó munkabér megfizetésének elmaradását.

[15] **alperes3 III. rendű alperes** és a felperes 2014. szeptember 1. napján kötöttek munkaszerződést határozatlan időtartamra, teniszoktató munkakörre. A III. rendű alperes a munkaviszony megszüntetését megelőző időszakban napi négyórás munkaidőben kötetlen munkarendben került foglalkoztatásra. Havi távolléti díjának összege 63.725 forint volt.

[16] A felperes és a III. rendű alperes is több titoktartási nyilatkozatot írtak alá az I. és II. rendű alperessel megegyező szövegezéssel. A titoktartási nyilatkozatok a 2014. évi tavaszi szezonhoz, a 2014. évi őszi és 2014-2015. évi téli szezonhoz, valamint a 2015-2016. évi téli szezonhoz igazodva kerültek aláírásra. A tanulmányi szerződések a különböző szezonok edzésterveit know-how-nak minősítették és kiemelték, hogy a rendelkezésre

bocsátott szakmai anyagokat és üzleti információkat üzleti titokként bizalmasan kezelik és azokat megőrzik.

[17] 2014. október 15. napján a III. rendű alperes is tanulmányi szerződést kötött a felperessel, melyben a munkavállaló vállalta, hogy tanulmányokat folytat az US PTR teniszoktató képzettség megszerzéséért. A munkáltató kötelezte magát a tandíj 50 %-ának megfizetésére, ennek fejében a munkavállaló vállalta, hogy a képzettség megszerzése után legalább két éven keresztül a munkáltatóval dolgozik, munkaviszonyát felmondással nem szünteti meg.

[18] A III. rendű alperes 2016. július 27. napján a munkaviszonyát felmondással megszüntette.

[19] Ugyanezen a napon a felperes nyilatkozatot közölt a III. rendű alperessel, melyben megfogalmazta, hogy a felmondását tudomásul veszi, a 30 napos felmondási időre tekintettel megállapította, hogy a munkaviszonya 2016. augusztus 26. napján szűnik meg. Kötelezte a III. rendű alperest a felmondási idő teljes ledolgozására. Utasította továbbá arra, hogy a munkakörét, valamint a munkavégzése során birtokába került, a munkáltatót megillető eszközöket és iratokat az utolsó munkában töltött napon átadás-átvételi jegyzőkönyv ellenében adja át ügyvezető ügyvezetőnek a folyamatban lévő ügyek állására vonatkozó részletes írásbeli tájékoztatással együtt. Rögzítette, hogy a munkabére és az egyéb járandóságai, valamint a munkaviszonyra vonatkozó szabályban és egyéb jogszabályokban előírt igazolások legkésőbb az utolsó munkában töltött naptól számított ötödik munkanapon számára kifizetésre, átadásra kerülnek. Felszólította továbbá a tanulmányi szerződés szerint nyújtott támogatás teljes összegének visszafizetésére, a titoktartási nyilatkozatban rögzített kötelezettség megtartására kiemelve a szakmai anyagok, üzleti információk bizalmas kezelését.

[20] A munkáltató 2016. augusztus 5. napján kelt nyilatkozatában ismételten felszólította a III. rendű alperest a munkakör előírt rendben történő átadására, valamint a felperessel történő teljeskörű tételes elszámolásra, a tanulmányi szerződés szerint nyújtott 45.000 forint támogatás maradéktalan visszafizetésére és a felperes üzleti információval kapcsolatos jogsértő magatartás abbahagyására. Rögzítette továbbá, hogy a titoktartási nyilatkozatban vállalt kötelezettségei megszegésének esetére előírt 250.000 forint kötbér megfizetésére köteles.

[21] A III. rendű alperes 2016. augusztus 6. napján küldött nyilatkozatában küldött rögzítette, hogy a teniszoktatói tevékenységet a munkaviszonya megszűnését követően is folytatja, hiszen a munkaszerződése erre vonatkozó korlátozást nem tartalmaz. Hivatkozott a tanulmányi szerződés semmis voltára, valamint a felperesi foglalkoztatás jogszerűtlen jellegére. Sérelmezte továbbá, hogy a 2016. augusztus 1-5. napja között lebonyolított tenisztáborban végzett munkájáért járó munkabér részére nem került megfizetésre.

[22] A felperes törvényes képviselője, a II. és III. rendű alperes 2016. augusztus 1-5. napja között tenisztábort rendeztek a felperes által üzemeltetett tenispályán. A III. rendű alperes utolsó munkavégzési napja 2016. augusztus 5-e volt.

[23] Az alperesek 2016. augusztus 12. napján a felperesi tanítványoknak, illetve az általuk felperessel fennállt munkaviszony tartama alatt oktatott tanítványoknak e-mailt küldtek. Az e-mailben megfogalmazták, hogy a tenisziskola vezetősége és az edzők között az utóbbi időszakban egyre növekvő személyes ellentét alakult ki, így a megromló viszony és a megváltozott körülmények miatt a közös munkát nem tudják folytatni. Ebből adódóan úgy döntöttek, hogy megszokott oktatói gárdával, a megszokott helyen magas szakmai színvonalon barátságos környezetben kívánnak továbbra is a teniszezni vágyókkal foglalkozni. Bejelentették, hogy a téri tenispálya, illetve az újonnan megalakult „teniszsuli” szeretettel várja a tanítványokat és a teniszt kedvelőket.

[24] A felperesi törvényes képviselő a III. rendű alperes részére több Facebook üzenetet is küldött, melyben 2016. augusztus 9-én, 10-én és 11-én a munkáltató székhelyén a munkavégzésre való megjelenési kötelezettségre, valamint a munkakör átadására szólította fel a III. rendű alperest. A későbbiekben ugyanezen tárgyban a felperesi törvényes képviselő augusztus 12-én, 18-án messenger üzenetet küldött a III. rendű alperesnek, majd augusztus 19-én, 22-én, 23-án, 24-én és 26-án megjelenési és munkakör-átadási kötelezettség felszólítására SMS üzenet került megküldésre a III. rendű alperes részére.

Kereset

[25] A felperes a keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az I. rendű alperest 2.984 forint tanulmányi támogatás visszafizetésére, 250.000 forint kötbér, egyhavi távolléti díjnak megfelelő összeg, 63.725 forint megfizetésére.

[26] Kötelezze a II. rendű alperest 250.000 forint kötbér és egyhavi távolléti díj, azaz 63.725 forint megfizetésére.

[27] Kötelezze a bíróság a III. rendű alperest egyhavi távolléti díjának megfelelő összeg, azaz 63.725 forint megfizetésére.

[28] A felperes elsődlegesen az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 3.407.000 forint kártérítés megfizetésére, másodlagosan amennyiben az egyetemleges kárfelelősség nem lenne megalapozott, akkor az I., II. és III. rendű alpereseket kártérítés címén személyenként 1.135.666 forint megfizetésére kérte kötelezni.

[29] Álláspontja szerint az I. rendű alperes és a felperes között a tanulmányi szerződés érvényesen létrejött, melyet a felmondás a 2016. július 21. napján történő benyújtásával az I. rendű alperes megszegett, így felperes a tanulmányi szerződés ellenértékének időarányos részét jogosult visszakövetelni.

[30] A titoktartási nyilatkozatok vonatkozásában kiemelte, hogy azokat mindhárom alperes megszegte, mivel a felperesi tanítványokat az alperesek megkeresték, a felperesi

edzéstervet lekövetve folytatták a munkát. Álláspontja szerint az új tenisziskolában alkalmazott órarendek azonosak voltak a felperesi órarendekkel, valamint az alperesek a know-how-t, amely komoly szakmai anyagot jelentett, jogellenesen használták fel. Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperes nagy mennyiségű, nagyértékű szakmai anyagot bocsátott az alperesek rendelkezésére, évi négy edzéstervet, a tanítvány-adatbázist excel táblázat formájában, amely a tanítványok nevét, telefonszámát és e-mail címét is tartalmazta. A titoktartási szerződésben az alperesek arra vállaltak kötelezettséget, hogy a rendelkezésükre bocsátott szakmai anyagokat és üzleti információkat üzleti titokként bizalmasan kezelik és megőrzik, ennek megsértésére kötbér megfizetését vállalták.

[31] Sérelmezte, hogy az alperesek a felmondásukat összehangolták, mely magatartásuk tetőzése a 2016. augusztus 12-én kelt e-mailben volt tetten érhető. Tekintettel arra, hogy ezen e-mail megküldésére az alperesi munkaviszonyok fennállása alatt került sor, így a tanítványok megkeresése és a szolgáltatások számukra történő felajánlása jogellenes magatartásnak minősül. Ezen szándékos magatartás okán a felperes a tanítványok több mint 80 %-át elveszítette. Szintén jogellenesnek tekintette a rendelkezésre bocsátott adatok felhasználását, a vállalkozás alapítását, valamint a pályabérlésről való egyeztetést. Kiemelte, hogy a felperest mindösszesen ezen magatartásokkal okozati összefüggésben 10.496.000 forint kár érte, azonban az előreláthatósági szabály alapján a kereseti igényét 3.407.000 forint összegben határozta meg. Hangsúlyozta, hogy ezen magatartások a felperesi munkáltató jogos gazdasági érdekét veszélyeztették, a felperes üzleti titkát – mely a tanítványok telefonszámát, e-mail címét foglalta magában – az alperesek jogosulatlanul használták fel. Mindezen kötelezettségszegésekkel okozati összefüggésben keletkezett felperesnek kára. Álláspontja szerint már azzal is jogellenesen jártak el az alperesek, hogy olyan vállalkozásba kezdtek, amely potenciális versenytársa a felperesnek és ehhez a tanítványok elérhetőségét használták.

[32] A munkakör átadással kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy a felperes több esetben is utasította az alpereseket a munkavégzésük során birtokukba került, a munkáltatót megillető eszközök és iratok átadására, a folyamatban lévő ügyek állására vonatkozó részletes írásbeli tájékoztatás megadására. Az alperesek azonban a munkáltatónál e célból nem jelentek meg, a munkakörüket, ütőt, labdát, pulóvert, valamint az adatbázist, amely a tanítványok nevét, telefonszámát és e-mail címét tartalmazta, szándékosan nem adták át. A beszedett pénzüsszeggel, felszerelésekkel nem számoltak el, azt nem juttatták vissza. Mindezeket igazolandó hivatkozott a sportegyesület által lepecsételt átigazolási lapokra, és a alperes1 által írt kísérőlevelekre. Ezekből ugyanis megállapítható, hogy az I. rendű alperesnek olyan adatok voltak a birtokában még 2016. november 22-én és december 28-án, amelyeket már át kellett volna adnia.

Ellenkérelem

[33] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására, a felperes perkötségben való marasztalására irányult.

[34] Álláspontjuk szerint nem köthető tanulmányi szerződés, ha a tanulmányok elvégzésére a munkavállalót a munkáltató kötelezte, mely tény a bizonyítási eljárás során

igazolást nyert. Hivatkoztak továbbá a szerződésben kikötött érték és az ellenérték közötti kimagasló értékaránytalanságra is.

[35] A munkakör-átadással kapcsolatosan rögzítették, hogy az információ-átadás a felperesi törvényes képviselő részére folyamatosan megtörtént, így a jogviszony megszűnésekor nem volt mit átadni. Az alperesek a birtokukban lévő valamennyi edzéstervet, a felperes által adatbázisnak hívott listát, az írásbeli beszámolót arra vonatkozóan, hogy melyik tanítvány, mikor fizetett, hiányzott, valamint mennyivel tartozott, átadták. Ezen információk egyébként az alperessel közös levelezésben naponta közlésre kerültek. Kifogásolták, hogy a felperes nem tudta pontosan megnevezni, hogy mely eszközöket hiányolta, valamint, hogy az I. rendű alperes munkakör-átadására és a felmondás közlésére egy cukrászdában került sor, ahol a felperesi törvényes képviselő jelenlévő kisgyermeké miatt nem tudott megfelelően figyelni. 2016. augusztus 5-én a felperes minden ingóságot, edzéstervet, adatbázist a munkahelyről elvitt, így ezen magatartásával éppen ő maga akadályozta meg a munkakör-átadás feltételeit. Meglátásuk szerint a felperes által hivatkozott sportegyesület átigazolási lapjainak felhasználása a tiltott adatfelhasználást nem igazolták. Az átigazolási lapokat nem alperes1 állította ki. Az esetleges felperesi kár és az alperesi magatartás között okozati összefüggés nem állapítható meg.

[36] Hangsúlyozták, hogy a felperes versenytilalmi megállapodás hiányában próbált olyan helyzetet teremteni, mintha a felek között ilyen megállapodás létrejött volna. Nem minősül jogellenes magatartásnak, hogy az alperesek a megtanult módszert teniszoktatóként alkalmazzák.

Álláspontjuk szerint a címlistával kapcsolatosan nem került meghatározásra a titoktartási kötelezettség, valamint az edzésterv know-how volta és a jogosulatlan személy tudomására hozására sem bizonyított. Tekintettel arra, hogy a felperes az alperesi munkavégzéséhez nem biztosított telefont, a munkaviszony fennállása alatt a tanítványokkal való kapcsolattartás a saját telefonjukkal történt, így ezen adatokkal, elérhetőségekkel természetesen rendelkeztek, ezért az üzleti titkot nem képezhetett. Az edzésterv know-how vagy üzleti titok volta sem bizonyított mivel az semmilyen specifikumot nem tartalmazott. Az üzleti titok megsértését a titok nyilvánosságra hozatala valószínűsíti meg, ezt azonban a felperes sem nem állította, sem nem bizonyította. Szintén nem került igazolásra, hogy az alperesek a felperes edzésterveit használták volna.

A kártérítési igényt jogalapjában és összegszerűségében is vitatták. Ezzel kapcsolatosan rögzítették, hogy a kártérítési felelősség a számos ismeretlen körülmény miatt nem megállapítható. A felperesnek nem volt pályabérleti szerződése, a későbbiekben máshol bérelt pályát, ahol árendedményt alkalmazott, számla nélkül dolgozott, valamint az általa alkalmazott munkavállalói létszám sem volt ismert. Megalapozatlannak találták a kártérítési igény jogalapját és kiemelték az okozati összefüggés bizonyíthatatlanságát. A meghallgatott tanítvány tanúk egyértelműen cáfolták azt a körülményt, hogy az alperesek ráhatása miatt váltottak volna tenisziskolát. A tanítványok önállóan, szabad akaratukból döntöttek úgy, hogy az alpereseknél folytatják a teniszezést. A felperes által hivatkozott bevételkiesés oka meglátásuk szerint az volt, hogy a bérbeadó az alperesektől függetlenül a felperes bérleti szerződését nem kívánta meghosszabbítani.

Az elsőfokú bíróság határozata

[37] Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest, fizessen meg a felperesnek 63.725 forintot, 250.000 forint kötbért és 9.150 forint kártérítést, a II. rendű alperest 63.725 forintot, 250.000 forint kötbért és 3.660 forint kártérítést, a III. rendű alperest 63.725 forintot és 7.320 forint kártérítést. A bíróság a felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította.

[38] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a tanulmányi szerződés megszegése miatt az I. rendű alperestől követelt 2.908 forint összegű támogatás visszafizetésére irányuló kereseti kérelem megalapozatlan. A bíróság megítélése szerint a támogatás összegéhez képest eltúlzott mértékű volt a kétéves felmondási tilalomra vonatkozó kikötés, az nem volt arányban a támogatás 38.750 forintos összegével. E körben hivatkozott a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 229. § (1) bekezdésében foglalt arányosság kritériumára.

[39] Az elsőfokú ítéletben foglaltak szerint a titoktartási nyilatkozat megsértése iránti kötbérigény alapos. Az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a felperes által hivatkozott edzéstervek tartalmuk szerint az üzleti titok fogalmi körébe tartoznak-e. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az edzésterv olyan gyakorlatokat tartalmazott, amelyek közismertek, illetve könnyen hozzáférhető gyakorlatnak minősíthetők. Ennél fogva nem minősülnek üzleti titoknak, hiszen hiányzik belőle a titkosság, mint alapvető fogalmi ismerv. Figyelemmel arra, hogy a know-how az üzleti titok egy speciális formája, így az edzésterv know-how-nak sem minősül.

[40] Ezt követően a bíróság vizsgálta, hogy az üzleti információk (adatbázis) tartalmuk szerint az üzleti titok fogalmi körébe tartoznak-e, valamint, hogy azok megsértése igazolt-e.

[41] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint, a felperesi törvényes képviselő által, az alperesek részére átadott tanítványok nevei, telefonszámai, e-mail címei az üzleti titok fogalmi körébe esik, hiszen azok vagyoni értékkel bírtak, továbbá nem közismertek, illetve nem könnyen hozzáférhetőek. Már csak azért is vagyoni értékkel rendelkeznek az e-mail címek, mert azok ismeretében a szolgáltatást nyújtók különböző üzleti ajánlatokkal tudják megkeresni az e-mail cím használóját. Az alperesek elismerték, hogy a felperesi tanítványok részére megfogalmazott 2016. augusztus 12-én kelt e-mailt közösen írták. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezen tevékenységükkel oly módon valósították meg a titoktartási nyilatkozatban foglaltakat, hogy az e-mail címeket nem kezelték bizalmasan, azokat nem őrizték meg, hanem helyette jogosulatlanul felhasználták. Ennélfogva az I. rendű és II. rendű alperes a szerződésszegés jogkövetkezményeként a titoktartási nyilatkozatban kikötött, személyenként 250.000 forint kötbér megfizetésére kötelesek.

[42] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkakör nem előírt rendben történő átadása miatt alperesenként 63.725 forint megfizetésére irányuló kereseti kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[43] A felperes a megismételt eljárásban előadta ezen kereseti kérelem kapcsán a tényállítást, melyben részletesen nyilatkozott arról, hogy melyek azok az információk, adatok, eszközök, amelynek átadását hiányolta. Az alperesek elismerték azt a felperesi állítást, hogy a munkáltató különféle ruházatot biztosított a számukra. A II. és III. rendű alperesek a munkaruházat átadása körében arra hivatkoztak, hogy azokat a tenispályán tartották és a ruházatot a munkáltató 2016. augusztus 5. napján elvitte, míg a III. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a fenti időpontban a ruházat a szekrényéből eltűnt. Ennek következtében nem tudtak eleget tenni a munkaruházat visszaszolgáltatási kötelezettségének.

[44] A bíróság megalapozottnak találta azon körülményt, hogy az alperesek a munkaviszonyuk során munkaruházatot kaptak a felperestől, melyet nem szolgáltatottak vissza. Az Mt. 84. § (4) bekezdése alapján az sem követelmény, hogy a munkáltató hiányzó mennyiséget, pontosan megjelölje, elegendő azon körülmény igazolása, hogy van olyan eszköz, amelyet a munkavállaló a munkáltatójától használatra kapott, és azt a jogviszony megszűntetésekor nem szolgáltatotta vissza.

[45] A perben az is megállapítható volt, hogy az alperesek nem csupán munkaruházatot kaptak a felperestől, hanem edzéstervet, továbbá excel formátumban a tanítványok nevét, telefonszámát- e-mail címét és a kifizetéseket tartalmazó adatbázist. Az elsőfokú bíróság számára nem alakult ki az a határozott meggyőződés, hogy a felperes valójában ne lenne birtokában az edzésterveknek, az excel táblázatoknak, így nem állapította meg, hogy a fenti dokumentumokat az alperesek nem szolgáltatottak vissza. A bíróság kizárólag a munkaruházat visszaszolgáltatásának elmulasztása alapján kötelezte az alpereseket személyenként 63.725 forint megfizetésére.

[46] Az elsőfokú bíróság a kártérítési igény vonatkozásában megállapította, hogy az részben alapos.

[47] Az alperesek munkaviszonyuk fennállása során abból a célból, hogy egyéni vállalkozóként az általuk alapított teniszsuli. neve alatt ugyanazt a tevékenységet folytassák 2016. augusztus elején a téri tenispálya bérbeadójával szóban megállapodtak a bérlésről, 2016. augusztus 12-én a felperesi, a tanítványok elérhetőségét tartalmazó adatbázis felhasználásával e-mail útján a felperesi tanítványoknak tájékoztatás nyújtottak arról, hogy lehetőségük van a teniszsuli.ban továbbra is teniszoktatásra járni.

[48] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperesek által megvalósított magatartásformák veszélyeztették munkáltatójuk jogos gazdasági érdekét, hiszen azt eredményezték, hogy a felperes a téri tenispályáról kiszorult, tanítványainak jelentős részét elvesztette, és ezen tanítványok jelentős része a teniszsuli.ba az alperesekhez kezdtek járni. Tekintettel arra, hogy a fenti tevékenység következtében a felperes tanítványai jelentős részét elveszítette, valójában nem csupán a jogos gazdasági érdek veszélyeztetése, hanem megsértése is megvalósult. Amennyiben tehát az alperesek a felmondási idejük, vagyis a munkaviszonyuk fennállása alatt egyéni vállalkozóként a teniszsuli. neve alatt teniszórákat adtak a felperesi tanítványoknak, az ebből származó kár megfizetésére kötelesek. A kár összegének megállapításakor az elsőfokú bíróság figyelembe vette tanú33 könyvszakértő nyilatkozatát. A tanúként meghallgatott szakértő előadta, hogy az adózás előtti nyereséghányad jelenti a kár összegét, amely az adózás előtti eredmény és az árbevétel

hányadosával jellemezhető. A felperes esetében ez a mutató 18,3 %, így 5000 forint árbevétel esetén 18,3 %-os adózás előtti nyereséghányaddal számolva az összeg 915 forint.

[49] A fentiekből kiindulva amennyiben valamelyik alperes felmondási ideje alatt a teniszsuli. nevében egyéni vállalkozóként végzett teniszoktatás ellenértékeként 5000 forintot kapott egy felperesi tanítványtól, ezáltal 915 forint összegű kárt okozott a munkáltatójának. Az I. rendű alperes a felperes jogos gazdasági érdekének megsértésével 9.150 forint, a II. rendű alperes 3.660 forint, a III. rendű alperes 7.320 forint összegű kárt okozott a felperesnek.

[50] A bíróság a felperesnek az alperesek munkaviszonya megszűnésétől 2018. december 31-ig előterjesztett kártérítési követelését megalapozatlannak találta. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapítható volt, hogy az alperesek a felmondási idejüknek leteltét követően a korábban, a felpereshez teniszórára járó tanítványok jelentős részét a teniszsuli. neve alatt oktatta teniszre. Ez a magatartás bár sérti a munkáltató jogos gazdasági érdekét, azonban nem minősíthető az Mt. 8. § (1) bekezdésébe ütközőnek. Az Mt. 8. § (1) bekezdése ugyanis a munkaviszony fennállása alatt tiltja a jogos gazdasági érdekek veszélyeztetését, illetve sérelmét, a munkaviszony megszűnése után már nem. A jogszabály nem kötelezi a munkavállalót a munkaviszony megszűnését követő időszakra a munkáltató jogos gazdasági érdekének védelmére, ilyen kötelelem csak a feleknek az Mt. 228. §-ában szabályozott versenytilalmi megállapodás alapján keletkezhet. Versenytilalmi megállapodást azonban a felek nem kötöttek egymással.

Fellebbezések

[51] Az ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

[52] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy a másodfokú bíróság akként változtassa meg az elsőfokú ítéletet, hogy kötelezze az alpereseket elsődlegesen egyetemlegesen 3.407.000 forint megfizetésére. Amennyiben az egyetemleges felelősséget nem látná megalapozottnak a másodfokú bíróság, kérte, hogy a kárt egyenlő arányban ossza meg az alperesek között és személyenként kötelezze őket 1.135.666 forint megfizetésére. A fentieken túl kérte az alperesek kötelezését perköltség megfizetésére is.

[53] Előadta, hogy téves az elsőfokú ítélet indokolása a versenytilalmi megállapodás kapcsán, hiszen a felperes erre sosem hivatkozott, másrészt pedig a perbeli esetben egy összehangolt szándékos károkozásról van szó, amely kifejezetten a munkáltatót ellehetetlenítő cselekményekben öltött testet.

[54] Az alperesek által megvalósított eseménysor a munkáltatói társaság tönkremenetelét hozta magával, melynek összecszerűségét a felperes igazságügyi szakértői véleménnyel bizonyította a perben. A bizonyítékok összességében történő értékelése kapcsán, megállapítható az alperesek gondosan összehangolt szándékos károkozó magatartás sorozatának zártsága, egységessége. A felperes álláspontja szerint nyilvánvaló, hogy a perben

érvényesíteni kívánt kárt az alperesek többen, konkrétan írásban kinyilvánított együttműködésükben, így pl. a „Kedves tanítványok” című e-mailjükben okozták.

[55] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen következtetett az egyénenkénti károkozásra. Hivatkozott arra, hogy a károkozás ideje (teniszpálya bérlet megállapodás és a „Kedves tanítványok” című e-mail küldése) még az alperesi munkaviszonyok fennállása alatt történt. Előadta, hogy időbeli tévedésben volt az elsőfokú bíróság, ugyanis a peradatok szerint az alperesi teniszszuli. 2016. augusztus 12. napján küldte ki az e-mailt, tehát ekkor már léteznie kellett. Az alperesek szándékos együttes felperesi gazdasági érdeket sértő magatartása itt már befejezett volt. Az alperesek a munkaviszonyuk alatt szóban megállapodtak a téri teniszpálya bérléséről. A felperes egyebekben kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

[56] Az alperesek a fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását kérték.

[57] Az alperesek a tanulmányi szerződés vonatkozásában az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

[58] A titoktartási nyilatkozat megsértése iránti kötbérigény kapcsán előadták, hogy a titoktartási kötelezettségnek eleget tettek, nem tanúsítottak olyan magatartást, amellyel a felperes üzleti titkát megsértették volna, vagy amely alkalmas lett volna arra, hogy a felperes jogos gazdasági érdekét veszélyeztesse. Az alperesek által aláírt titoktartási nyilatkozat kizárólag a teniszoktatással kapcsolatos szakmai anyagra, az edzéstervre vonatkozott, amelynek vonatkozásában az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy az nem minősül know-how-nak, ezért annak megsértésére sincs lehetőség. Álláspontjuk szerint a kötbért nem lehet kiterjesztőleg értelmezni, így nem lehet olyan dokumentációkra (jelen esetben átadott excel dokumentációra) kiterjeszteni a kötbérfizetési kötelezettséget, amely nem szerepel a kötbérről rendelkező megállapodásban.

[59] Hivatkoztak arra, hogy az e-mail cím önmagában nem lehet sem know-how, sem értéket képező ismeret. Az alperesek a tanítványok telefonszámaival és e-mail címeivel rendelkeztek, ekként azok könnyen hozzáférhetőek, így azok nem minősülnek üzleti titoknak. Az alperesek pedig ezeket az adatokat más harmadik személy részére nem szolgáltatták ki, azokat nem tették mások számára hozzáférhetővé. Maga a felperes sem hivatkozott arra, hogy az alperesek más, harmadik személy részére, hozzáférhetővé tették volna a felperes üzleti titkait, információit, csupán azt adta elő, hogy azokat az alperesek felhasználták. Az alperesi álláspont szerint az adatbázis nem számít know-how-nak, ugyanis nem rendelkezik annak ismérveivel. Amennyiben ezen ismérvekkel is rendelkezett volna, a felperesnek azt kellett volna bizonyítani, hogy ezt a know-how-ot az alperesek más számára hozzáférhetővé tették. Az alperesek a rendelkezésre bocsátott szakmai anyagokat, edzésterveket mindvégig bizalmasan kezelték, harmadik személynek nem adták át azokat, visszaszolgáltatták a felperes részére.

[60] Az alperesek a fellebbezésük kiegészítésükben előadták, hogy az Mt. 228. §-ában foglalt versenytilalmi megállapodás és a 229. §-ában foglalt tanulmányi szerződés rendelkezik kötbérigény kikötéséről. Figyelemmel arra, hogy az Mt. más esetekben nem

engedi meg a kötbér kikötését, így a feleknek a titoktartási nyilatkozatban megjelölt kötbér kikötése semmis, azaz érvénytelen, ezért a titoktartási nyilatkozat semmiségének megállapítását és a felperes keresetének elutasítását kérték.

[61] Munkaruházat visszaszolgáltatásával kapcsolatban előadták, hogy a felperesi nyilatkozat az állítólagosan át nem adott munkaruházatok tekintetében kizárólag annyi volt, miszerint alperesenként „20 db edzői sportruházat”. Az alperesek álláspontja szerint az elsőfokú eljárás során egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes törvényes képviselőjének nyilatkozatai feltételezéseken alapulnak, tekintettel arra, hogy pontos, tényszerűen alátámasztott információja nem volt arról, hogy ténylegesen mekkora hiányt is állít a munkaeszközökben, sportruházatokban. A felperes a per folyamán sem jelölte meg, hogy pontosan milyen sportruházat átadását kéri. Továbbá nem igazolta átadás-átvételi jegyzőkönyvvel, hogy az alperesek számára megjelölt mennyiségű ruhadarabot átadta volna, ennek következtében sem tényelőadást, sem bizonyítékot nem terjesztett elő.

[62] Mindezek mellett a felperes által sem vitatottan, a 2016. augusztus 5. napján valamennyi eszközt elvitte a teniszoktatás helyszínéről, így nagy valószínűséggel a felperes az eszközökkel elvitte azokat az ingóságokat is, amelyeket éppen az alperesektől követel. A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperesek a munkakör átadása iránti kötelezettségüknek eleget tettek, mivel nem volt olyan munkaruházat, amelyet vissza kellett volna szolgáltatni.

[63] A kártérítés vonatkozásában fenntartották azon álláspontjukat, miszerint a felperesnek még azt sem sikerült bizonyítania, hogy egyáltalán kár érte volna. Az általa becsatolt, és kizárólag feltételezéseken alapuló magánszakértő által készített eredménykimutatás erre alkalmatlan. Az alperesek álláspontja szerint a felperes árbevételeinek csökkenését számos tényező okozta, ezen körülmények együttesen hatottak, kétséget kizáróan negatívan befolyásolták a felperes működésének eredményességét. Az alpereseknek azonban ehhez semmi közük nem volt, így az árbevétel csökkenés okán számított 18,3 %-os mutató teljes mértékben alaptalan.

[64] Az alperesek álláspontja szerint a felperes bevételkiesésének oka egyértelműen az volt – hogy az alperestől függetlenül – a bérbeadó nem kívánt bérleti szerződést kötni a felperessel. Előadták, hogy a munkafeltételek biztosítása a felperes kötelezettsége, aki ennek kétséget kizáróan nem tett eleget, figyelemmel arra, hogy a felmondás időpontjában a felperesnek érvényes pályabérleti szerződése nem volt, így nem volt olyan hely, ahol az alperesek munkát tudtak volna végezni.

[65] Megjegyezték, hogy a felperes és az alperesek között létrejött munkaszerződés nem tiltotta egyéb teniszoktatói tevékenység végzését, ekként az alperesek jogszerűen folytatták a teniszoktatást a felmondási idő alatt és a munkaviszony megszűnését követően is. A felek között ugyanis nem jött létre versenytilalmi megállapodás.

[66] Az alperesek kérték az elsőfokú perköltség megváltoztatását akként, hogy az elsőfokú bíróság általi mérséklését mellőze a másodfokú bíróság.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[67] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást megállapította, de az érdemi döntésével nem értett egyet, ezért az elsőfokú ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952.évi III. törvény (Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

Tanulmányi szerződés

[68] Az elsőfokú bíróság ítéletének a tanulmányi szerződésre vonatkozó rendelkezését a felek nem támadták meg, így az fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, ennek következtében nem képezte a fellebbezés tárgyát.

Munkakör átadás-átvétele

[69] Az elsőfokú bíróság indokolása szerint az edzéstervek excel táblázatok vonatkozásában nem állapítható meg, hogy az alperesek a fenti dokumentumokat nem szolgáltatották vissza, ezért ezen kereseti kérelem kapcsán a keresetet elutasította. A felek az elsőfokú bíróság ítéletének ezen rendelkezését nem támadták, így az fellebbezés alapját sem képezte, ennél fogva a másodfokú bíróság nem vizsgálta a dokumentációk vonatkozásában a munkakör átadás-átvételi kötelezettséget.

Munkaruha

[70] A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 180. § (1) bekezdés szerint, a munkavállaló köteles megtéríteni a kárt a megőrzésre átadott visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett olyan dologban bekövetkezett hiány esetén, amelyeket őrizetben tart, kizárólagosan használ vagy kezel.

[71] A (2) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a hiányt részéről elháríthatatlan ok idézte elő.

[72] A (3) bekezdés értelmében a munkavállaló az (1) bekezdés szerinti kárt akkor köteles megtéríteni, ha a dolgot jegyzék vagy elismervény alapján aláírásával igazoltan vette át.

[73] Az (5) bekezdés szerint a munkáltató bizonyítja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott feltételek meglétét és a kárt.

[74] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy téves az elsőfokú bíróság álláspontja, miszerint a bizonyítási teher megfordult és az alpereseknek kellett volna bizonyítani, hogy átadták a munkaruházatot. E körben az irányadó jogszabályi rendelkezés egyértelműen rögzíti, hogy a munkáltató köteles bizonyítani a dolognak, a munkavállaló számára történő átadását-átvételét, azt a körülményt, hogy a munkavállaló az átadott dolgot állandó őrizetében tartotta, illetve tarthatta, pontosabban, hogy ilyen kötelessége volt. Szintén a munkáltató bizonyítja az adott dolog tekintetében fennálló visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséget. Bizonyítatlanság esetében a megőrzési felelősség nem érvényesülhet.

[75] A felperes az elsőfokú eljárás során nem tudott becsatolni sem átvételi elismervényt, sem jegyzőkönyvet, hogy az alperesek részére mikor, milyen értékű, milyen típusú, hány darab edzői pólót adott át.

[76] Az Mt. 81.§ (1) bekezdése szerint a munkavállaló a munkaviszonya megszűntetésekor (megszűnésekor) munkakörét az előírt rendben köteles átadni és a munkáltatóval elszámolni. A munkakör átadás és az elszámolás feltételeit a munkáltató köteles biztosítani. Az Mt. Kommentárja rögzíti, hogy az Mt. a felek kötelezettségeinek tartalmára nem ad részletes eligazítást. A munkavállaló kötelezettsége „az előírt rendben” történő átadás, illetve elszámolás, míg a munkáltatónak mindezeket „megfelelően” kell biztosítania. Az elszámolás elsősorban a megőrzésre átvett dolgok visszaszolgáltatását jelentheti. Mindenképpen kíváncsi az, hogy a felek már a munkaszerződésben rögzítsék vagy a munkáltató (normatív) utasításban határozza meg ezeknek a kötelezettségeknek a konkrét körét és végrehajtási módját.

[77] A felperes a munkakör átadásával kapcsolatban kizárólag arra hívta fel az alpereseket, hogy „Felszólítjuk Önt a munkakörének előírt rendben történő átadására és megbízónkkal, mint munkáltatójával történő teljeskörű tételes elszámolásra - a munkakörátadás, és elszámolás feltételeit, mint munkáltató a székhelyén biztosítja.”

[78] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felperes a felszólító levelében nem határozta meg, hogy milyen eszközöket, milyen értékben kell átadnia az alpereseknek. Kiemelt jelentősége van azon tényállási elemnek, miszerint maga ügyvezető. törvényes képviselő a meghallgatása során előadta, hogy 2016. július 21-én, amikor az I. rendű alperes átadta részére a felmondást, nem nagyon tudott odafigyelni, mert vele volt a 22 hónapos gyermeke. A törvényes képviselő arról sem tudott arról nyilatkozni, hogy pontosan milyen mennyiségű, fajtájú és értékű munkaruhák visszaszolgáltatását követeli. Kizárólag azt adta elő, hogy a munkaruházatot szezononként megkapták, pólókat pulóvereket is át kellett volna adniuk. Az alperesek pedig egybehangzóan adták elő, hogy a felperes 2016. augusztus 5-én valamennyi eszközét elvitte a teniszoktatás helyszínéről, így nagy valószínűséggel, elvitte azokat a munkaruhákat is, amelyeket átadott az alpereseknek. Ennek következtében az alperesek már nem is tudták visszaszolgáltatni a konkrétan meg nem nevezett munkaruhákat.

[79] Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a 2016. szeptember 16-án indult perben a felperes csak a megismételt eljárás során többszöri felhívásra, a 2022. június 8-án – mint egy hat év elteltével – jelölte meg a három alperes vonatkozásában, hogy 20 darab edzői sportruházat visszaadása nem történt meg.

[80] A másodfokú bíróság a felperes keresetét a munkakör átadása vonatkozásában elutasította, mert nem jelölte meg pontosan, milyen típusú, milyen összegű munkaruházatot, mikor adott át az alpereseknek, erre vonatkozóan átvételi bizonylat nem létezik, valamint a munkakör átadására vonatkozó felhívásában sem jelölte meg pontosan, hogy hány darab, milyen összegű, milyen típusú munkaruházat átadását kéri az alperesektől. A felperes nem tett egyértelmű, konkrét tényállítást, de még az általános tényállítását sem tudta bizonyítani, így a keresete megalapozatlan.

Kártérítés

[81] A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 213.§ (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjedni a perben, illetve a 149.§ alapján egyesített perekben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

[82] A Kúria BH.2018.150. számú határozatában kimondta, hogy a bíróság törvény eltérő rendelkezései hiányában, a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozathoz kötve van. A kérelemhez kötöttség elve azt jelenti, hogy a bíróság a per folyamán olyan kérdésben, amelyre vonatkozóan a felek nem terjesztettek elő kereseti kérelmet, ellenkérelmet, stb. nem dönthet.

[83] A Pp. 215.§-a úgy rendelkezik, hogy a döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, illetőleg az ellenkérelmen.

[84] Az Mt. 84.§ (1) bekezdése szerint, ha a munkavállaló a munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, köteles a munkavállalói felmondás esetén irányadó felmondási időre járó távolléti díjának megfelelő összeget megfizetni.

A munkáltató követelheti az (1) – (3) bekezdésben meghatározott mértéket meghaladó kárának megtérítését is. Ezek együttesen nem haladhatják meg a munkavállaló 12 havi távolléti díjának összegét.

[85] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a felperes az alperesekkel szemben a munkaviszony jogellenes megszüntetése kapcsán nem terjesztett elő keresetet, ennek következtében azok jogszerűségét nem vitatta. A másodfokú bíróság álláspontja szerint így a kártérítési igénye ezen okból is megalapozatlan.

[86] A felperes a 2019. március 6-án pontosított kereseti kérelmében terjesztette elő az egyetemleges kötelezés iránti kereseti kérelmét, miszerint kérte az alperesek kötelezését 3.407.000 forint megfizetésére. A kártérítés jogalapjaként arra hivatkozott, hogy az alperesek távozása olyan rendkívüli helyzetet teremtett, amely nehézséget okozott a munkáltatónak, ennek következtében a felperesi társaság vagyonában értékcsökkenés állt be. A károkozási időszakot 2016. szeptember 1. és 2018. december 31. között jelölte meg. Az állításának bizonyítására becsatolta tanú³³ igazságügyi adó- és járulékszakértő, könyvszakértő

szakvéleményét, mely szerint ezen időszak alatt 10.496.000 forint adózás előtti eredménykiesést jelentett az alperesek magatartása a felperesre nézve.

[87] Az Mt. 179. § (1) bekezdése szerint a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállását, a kárt, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania.

[88] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmétől eltérően rendelkezett ezen kártérítési igény vonatkozásában. A felperes ugyanis nem terjesztett elő kereseti kérelmet arra vonatkozólag, miszerint a bíróság kötelezze kártérítés megfizetésére az alpereseket a felmondási idő alatt történt teniszoktatás díjával kapcsolatban. A felperes kártérítési kereseti kérelme arra vonatkozott, hogy 2016. szeptember 1-jétől 2018. december 31-ig értékcsökkenés állt be a vagyonában az alperesek magatartása miatt. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a felperes a kártérítési időszak kezdetét 2016. szeptember 1-ben jelölte meg, míg az elsőfokú bíróság még a felmondási idő alatt, azaz 2016. nyarán teljesített teniszoktatással kapcsolatban határozta meg a kártérítést. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság súlyosan jogszabálysértően járt el, amikor olyan kereseti kérelemről rendelkezett, amelyet a felperes nem terjesztett elő.

[89] A felperes fellebbezése érdemben is megalapozatlan a kártérítési igény vonatkozásában.

[90] A Pp. 177. § (1) bekezdése kimondja, ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki.

A (2) bekezdés szerint a bíróság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot, szakértői intézményt vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt, szervezetet rendelhet ki szakértőként. Más szakértő csak ezek hiányában, kivételesen alkalmazható.

[91] Figyelemmel arra, hogy a felperes által becsatolt szakértői vélemény nem a bíróság kirendelése alapján készült, az kizárólag a felperes tényelőadásának tekinthető.

[92] A felperes a szakértő feladataul azt tűzte ki, hogy becsülje meg a felperesi társaság árbevételének, adózás előtti eredményének alakulását 2016. július 21. napjától számítottan 5 évre előre. A szakértő véleménye szerint a társaság 2015. évi és 2016. évi várható bevétele közel azonos, a forgalma stagnál. Az óvatosság elve alapján a társaság várhatóan ezt a szintet stabilan tudta volna tartani, míg forgalma minimálisan 8.000.000 forint/év körül lett volna 2016 – 2020. években. A kiegészítő szakvélemény szerint a társaság által rendkívüli esemény nélkül elvárható adózás előtti eredmény és a ténylegesen elért adózás előtti eredmény különbözete 2016. szeptember 1. – 2018. december 31. között 10.496.000 forint adózás előtti eredmény kiesést jelent.

[93] Az Mt. kommentárja szerint a munkavállaló kárfelelősségének természetes jogalapi eleme, hogy a munkáltató oldalán kár következzen be. A kár lehet a munkáltatói vagyonban bekövetkezett csökkenés a kár elhárításával kapcsolatos költség, kiadás, valamint az elmaradt haszon is. A munkáltatónak kell bizonyítani a kárt, a munkavállaló jogellenes és vétkes magatartást, valamint az okozati összefüggést.

[94] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szakértői előadás, perben kirendelt szakértői véleménynek nem minősül, csupán feltételezéseken, becsléseken alapul, ennek következtében a felperesnek azt sem sikerült bizonyítania, hogy egyáltalán kár érte. A másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett az alperesek álláspontjával, miszerint a felperes árbevételeinek csökkenését számos tényező okozhatta, ezen körülmények együttesen hatottak, kétséget kizáróan negatívan befolyásolták a felperes működésének az eredményességét. A munkáltató azonban nem bizonyította a kár jogalapját, az okozati összefüggést, illetve a kár összecszerűségét sem. Kizárólag a lezárt üzleti évek adatainak becsatolása, és a felperesi tényállításként figyelembevehető szakértői vélemény nem alkalmas a felperes kártérítési jogalapjának bizonyítására.

[95] A fentiekén túl a felperes a kártérítés összecszerűségét sem bizonyította, ugyanis nem fogadható el azon előadása, miszerint az alperesek a jogellenes magatartásukkal 10.496.000 forint kárt okoztak, de az előreláthatósági szabály alapján a kereseti igényét 3.407.000 forintban határozta meg. A felperes a kártérítés összecszerűsége kapcsán is csak tényelőadást tett, de arra vonatkozó bizonyítékot nem terjesztett elő. A másodfokú bíróság hivatkozik a Kúria Pfv. III. 20.199/2018/5. számú határozatára, melyben elvi éllel rögzítette, hogy a kártérítési igény elutasításának van helye, ha a kár jövőbeli bekövetkezésével az azt meghatározó és mértékét befolyásoló jövőbeli körülmények bizonytalansága folytán teljes biztossággal nem lehet előre számolni.

[96] Az alperesek fellebbezése megalapozott a titoktartási nyilatkozat érvénytelensége kapcsán.

[97] Az Mt. 31. §-a rendelkezik arról, hogy mely esetekben kell alkalmazni a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezéseit. A Ptk. 6:186. § (2) bekezdése értelmében kötbér írásban köthető ki. Figyelemmel arra, hogy az Mt. 31. §-a nem rendeli alkalmazni a Ptk.6:186. §-át, ennek következtében kötbért kizárólag akkor lehet kikötni, amennyiben az Mt. megengedi.

[98] Az Mt. 228. §-ban a versenytildmi megállapodás, az Mt. 229. §-ában a tanulmányi szerződés esetén rendelkezik kötbér kikötéséről, melyre a Ptk. 6:186.§-189. §-a az irányadó.

[99] Az Mt. 28. § (1) bekezdése kimondja, hogy semmis az a megállapodás, amely munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik, vagy munkaviszonyra vonatkozó szabály megkerülésével jött létre, vagy nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. A (3) bekezdés szerint a semmis megállapodás érvénytelen, kivéve, ha ahhoz a rendelkezést megállapító

munkaviszonyra vonatkozó szabály más jogkövetkezmenyt fűz. A semmisségre az érdekelt határidő nélkül hivatkozhat, a megállapodás semmisségét a bíróság hivatalból észleli.

Az Mt. 29. § (1) bekezdése szerint az érvénytelen megállapodás alapján létrejött jogviszonyból származó jogokat és kötelezettségeket úgy kell tekinteni, mintha azok érvényes megállapodás alapján állnának fenn. A (4) bekezdés értelmében az egyoldalú jognyilatkozat érvénytelensége esetén, az e jognyilatkozatból jogok és kötelezettségek nem származnak.

[100] Az érvénytelenség jogkövetkezmenyéről szóló 1/2010. (VI.28.) PK vélemény alapján, az érvénytelenség általános jogkövetkezmenye az, hogy ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el. Figyelemmel arra, hogy a felek a titoktartási nyilatkozatban semmis kötbér kikötést rögzítettek, ennek következtében a felperes arra nem alapíthat igényt. Az irányadó jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel a másodfokú bíróság a felperes ezen kereseti kérelmét is elutasította.

Záró rész

[101] A felperes az elsőfokú eljárás során 100%-ban elvesztés lett, így a másodfokú bíróság a Pp. 81. §-a, és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§-a alapján kötelezte elsőfokú perköltség megfizetésére. A másodfokú bíróság a felperes által tárgyalásonként előterjesztett 80.000 forint perköltséget eltúlzottnak találta, figyelemmel arra, hogy a tárgyalások egy részében a korábbi nyilatkozatok előadása, fenntartása történt, valamint az alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelmek jogalapja megegyezett, csupán az összecszerűség tekintetében volt némi eltérés. A másodfokú bíróság $200.000 \text{ Ft} + (19 \text{ tárgyalás} \times 20.000 \text{ Ft}) = 580.000 \text{ forint}$ elsőfokú perköltséget talált arányban állónak, figyelemmel az ügy nehézségére, a megismételt eljárásra, és a jogi képviselő által kifejtett munkára. A felperes továbbá köteles megfizetni az IM rendelet 3.§ (4)-(5) bekezdése alapján az alpereseknek személyenként 95.250 forint (63.500 Ft + 31.750 Ft) másodfokú perköltséget.

[102] A másodfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39.§-a alapján kötelezte a felperest eljárási illeték, az Itv. 46. §-a alapján pedig fellebbezési illeték megfizetésére. A felperes a Pp.78.§-a alapján köteles a tanúdíj viselésére.

[103] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233. §-a zárja ki.

[104] Tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 1003200001070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az ítéltábla megnevezését, az ítéltábla e határozatának számát és a fizetésre kötelezésre kötelezett adóazonosító számát.

dr. Vajas Sándor s.k.

a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.

előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.

bíró